

Goed voor elkaar

CDA Verkiezingsprogramma

Wetterskip Fryslân

2019 – 2023

Eindversie dec 2018

Inhoud

Inleiding.....	3
Wetterskip Fryslân in de samenleving.....	3
1. Klimaatverandering en duurzaamheid	4
Klimaatadaptie.....	4
Duurzaamheid en circulaire economie	4
Energietransitie: Wetterskip als energieleverancier	4
People, planet en profit.....	4
2. Waterschapsbelastingen.....	6
3. Samenwerken voor veilig, voldoende en schoon water.....	7
Samenwerken	7
Veilig water	7
Voldoende water	8
Schoon water	8
Nieuwe verontreinigingen.....	9
Paalrotproblematiek.....	9
4. Veenweide.....	11
5. Open en naar buiten	12
Actieve rol agrariërs	12
Personeel en organisatie.....	12
Waterschappen: een kijkje buiten de landsgrenzen.....	12

Inleiding

In Harlingen staat het standbeeld 'De Stienen Man'. Dit standbeeld staat symbool voor de kijk op het water en samenwerking. Water buiten houden, water binnen beheren! Dat kan alleen door samen te werken. Anders houdt niemand droge voeten in ons waterrijke Fryslân¹. De natuur, de landbouw, recreatie en wonen komen steeds dichterbij elkaar. Het klimaat verandert. Het klimaat eist meer ruimte voor water en voorzieningen bijvoorbeeld bij langdurige droogte.

In onze provincie leven wij deels onder de zeespiegel. Goed waterbeheer is belangrijk voor onze Friese samenleving. Water is onmisbaar voor leven. Voor u als inwoner, ondernemer maar ook voor de prachtige flora en fauna in onze provincie. Voor de toekomst van onze kinderen en de wereld waarin zij leven. Het CDA voelt verantwoordelijkheid voor een goede waterbalans: voldoende, schoon en veilig!

Wetterskip Fryslân in de samenleving

Het waterschap, of Wetterskip Fryslân zoals wij het hier noemen, streeft naar permanente verduurzaming. Zij geeft kaders aan voor haar kerntaken: veiligheid en voldoende en schoon water. Om dat te kunnen realiseren en goed vorm te geven is het Wetterskip in gesprek met de omgeving: de Friese gemeenten en haar inwoners, de boeren en de recreatiesector. Daarnaast is het Wetterskip verantwoordelijk voor het regelen van de gevolgen van de klimaatveranderingen en bodemdaling. Bij deze kerntaak denkt u aan onderwerpen als: meer neerslag, periodes van droogte, storm, opwarming van de aarde, maar ook aan veenoxidatie en de gevolgen van mijnbouw.

Het CDA vindt het belangrijk dat Wetterskip Fryslân open in de samenleving staat. Dat er ruimte is voor de deskundigheid en betrokkenheid van inwoners en dat er gebruikt wordt gemaakt van de innovatieve kennis van bedrijven en instellingen. Een waterschap dat effectief en efficiënt samenwerkt met andere overheden. Niet morgen, maar vandaag!

Vanuit ons besef van verbondenheid met komende generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur. Voor het CDA is goed rentmeesterschap een kernwaarde. Goed waterbeheer is voor het CDA menens. De volgende vier uitgangspunten zijn voor ons leidend:

1. Vandaag beginnen met de uitdagingen vanuit de klimaatverandering en duurzaamheid!
2. Waterschappen hebben door de directe belastinginning een unieke positie. Het CDA wil zorgvuldig omgaan met waterschapsbelastingen.
3. De eeuwenoude samenwerking met stad en dorp, natuur, bedrijfsleven, landbouw en recreatie blijft noodzakelijk.
4. De bestuursstijl van Wetterskip Fryslân is open en naar buiten gericht.

¹ Waar Fryslân of Friese wordt vermeld, bedoelen we in dit verband incl. regio Westerkwartier

1. Klimaatverandering en duurzaamheid

Wetterskip Fryslân is een ketenpartner in de Fries samenleving als het gaat over klimaatadaptatie, circulaire economie en energietransitie.

We zien dat de klimaatverandering sneller gaat dan verwacht. Bijvoorbeeld door de toename van enorme buien met een grillig patroon. Als uitvoerende partij neemt het Wetterskip, samen met provinsje Fryslân en de gemeenten, het voortouw om maatregelen te treffen om de gevolgen van de verandering op te vangen. Het is vooral hier waar onze kernwaarde rentmeesterschap opgeld doet. Het CDA wil vooral dat maatregelen om klimaatverandering op te vangen bij uitstek beoordeeld kunnen worden in het licht van rentmeesterschap.

Klimaatadaptie

Binnen klimaatadaptatie zoeken we naar meer ruimte voor water. Meer groen, zoals groene daken en minder tegels in de tuin, en het vasthouden van water leidt tot verkoeling. Bovendien kan het hittestress (dagen waarop het, vooral in steden, extreem warm is) tegengaan.

We beheren onze primaire waterkering verantwoord om Fryslân blijvend en duurzaam te beschermen tegen overstromingen. Daarbij houden we, naast de onafhankelijke zeespiegelstijging, rekening met de extra stijging ten gevolge van klimaateffecten.

Duurzaamheid en circulaire economie

Grondstoffen die we uit de bodem halen raken uitgeput. Het CDA wil vanuit dit duurzaamheidsperspectief grondstoffen die nu verloren gaan, terugwinnen en het gebruik ervan verminderen. We zien afvalwater als een onderdeel van circulaire oplossingen. Andere voorbeelden zijn het hergebruiken van fosfaat en het terugwinnen van cellulose. Van dit laatste kan isolatiemateriaal worden gemaakt.

Energietransitie: Wetterskip als energieleverancier

Wetterskip Fryslân wil zo snel als mogelijk energieneutraal worden. Ervaring is de afgelopen jaren opgedaan met het opwekken van energie door vergisting. Een belangrijke innovatieve bijdrage aan de energietransitie! Deze energieopwekking voorziet in de eigen behoefte.

Het CDA ziet hier voor het Wetterskip Fryslân een rol als energieleverancier. Mogelijkheden om energie op te wekken zijn bijvoorbeeld uitstromend water en verval bij stuwen.

People, planet en profit

Het CDA wil werken aan een veerkrachtig watersysteem dat de gevolgen van klimaatverandering, zeespiegelstijging en bodemdaling aan kan. Dat vraagt dat we verder kijken dan ons eigen belang en onze eigen tijd. Om een betere samenleving achter te laten, zijn inspanning, creativiteit en innovatie nodig. Uitgangspunten zijn de begrippen *People*, *Planet* en *Profit*. Een optimale balans tussen mens, aarde en het profijtbeginsel, met nadruk op de ontwikkeling van de circulaire economie.

Wij staan voor:

1. Gescheiden rioolstelsels als standaard. Op plaatsen waar nog gemengde rioolstelsels liggen, worden gemeenten gestimuleerd bij vervanging of reconstructiewerkzaamheden, een hemelwaterriool aan te leggen. Hierdoor wordt schoon water niet langer afgevoerd naar de rioolwaterzuivering. Dit is belangrijk omdat door de klimaatverandering de buien heviger en zijn en het riool meer belast wordt.
2. Het tegengaan van hittestress. Hiervoor is meer ruimte voor water en groen in stedelijk gebied nodig. Als bijkomend effect draagt dit bij aan de leefbaarheid en de noodzakelijke berging van water.
3. De eeuwenoude samenwerking met stad en dorp, natuur, bedrijfsleven, landbouw en recreatie blijft noodzakelijk. Knelpunten in gemeentelijke waterbeheerplannen worden aangepakt.
4. Meer groene daken en waterbergingen in de woonomgeving. Groene daken kunnen een alternatief zijn wanneer extra waterberging in sloten of vijvers niet mogelijk is.
5. Bij investeringen vanuit een ander perspectief durven kijken en keuzes te maken. Bijvoorbeeld door de rioolwaterzuiveringstaak te zien als bron voor grondstoffen en energie (circulaire economie).
6. Het produceren van biogas door rioolwaterzuiveringsinstallaties in Fryslân. Wij vermijden discussies over een verdienmodel voor waterschappen hierin niet. Daar waar dit door wet- en regelgevingen beperkt wordt, zoekt het CDA de landelijke overheid op om dit te veranderen.
7. Naast de eigen Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (Stowa, het kennisinstituut van de waterschappen) meer investeren in de samenwerking met kenniscentra zoals Wetsus, Biosintrum, onderwijsinstellingen in Fryslân en TU-Delft. Fundamenteel en toegepast onderzoek zijn belangrijke pijlers voor innovatie op het watergebied voor de toekomst.
8. Het ontwikkelen van een bronaanpak in nationaal verband om nieuwe verontreinigingen, zoals medicijnresten en microplastics uit het oppervlaktewater te houden.
9. Wetterskip Fryslân als energieleverancier. Naast energiebesparing wordt de opwekking en levering van duurzame energie verder geoptimaliseerd en geïntensiveerd.
10. Het met de hoogste prioriteit aanpassen van de hoogte en sterkte van de zeedijken vanwege de verwachte zeespiegelstijging.

Kortom, niet morgen, maar vandaag beginnen met de uitdagingen vanuit de klimaatverandering en duurzaamheid!

2. Waterschapsbelastingen

Het CDA staat opnieuw voor betaalbaarheid van waterschapstaken en lage lasten voor u als inwoner. Die verantwoordelijkheid voelt het CDA naar haar kiezers en achterban. Het is belangrijk dat taakverzwaringen, door overheveling van taken van andere overheden, financieel voldoende worden ondersteund.

Het CDA wil dat er doelmatig en verantwoord met uw geld wordt omgegaan. Dat betekent dat we transparant willen zijn: wat geven we waaraan uit? Rekeningen mogen niet worden doorgeschoven naar toekomstige generaties. Als de inkomsten niet voldoende zijn om alle plannen te betalen, dan moeten de ambities worden bijgesteld of soberder worden uitgevoerd.

De landelijke Commissie Aanpassing Belastingstelsel heeft haar (concept)rapport '*Waterschapsbelastingen: klaar voor de toekomst*' gepresenteerd. De kern van dit voorstel is dat het hart van het huidige belastingstelsel met de watersysteemheffing, zuiveringsheffing en verontreinigingsheffing blijft behouden.

Het CDA vindt dat het belastingbeginsel waarbij gebruikers en diegenen die de kosten veroorzaken, die kosten dan ook betalen, beter moet worden toegepast. Deze aanpassing moet leiden tot een betere ondersteuning om uitdagingen als klimaatverandering, energietransitie en circulaire economie verder te brengen.

Wij staan voor:

1. Voldoende investeringen. Daarvoor moet continu gestreefd worden naar hogere efficiëntie en kostenbesparing. Het CDA vindt dat er zuinig met het geld moet worden omgegaan.
2. Het zoveel mogelijk beperken van lastenverzwaring en tariefstijging, al is een discussie hierover nooit te voeren zonder de vraag welke kerntaken het waterschap moet uitvoeren. In principe moeten de tarieven met niet meer dan de inflatie-index worden verhoogd.
3. Een voldoende reservepositie op basis van een door het Algemeen Bestuur vastgestelde norm.
4. Een verantwoorde verhouding tussen het totaal van de schulden enerzijds en de stijging van de tarieven anderzijds, vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Dit om het gevaar van toekomstige rentestijgingen te beperken. Veel projecten vragen de komende tijd namelijk om externe financiering.
5. Het zoveel mogelijk neerleggen van de kosten bij de veroorzaker.
6. Een passend kwijtscheldingsbeleid.

Kortom, waterschappen hebben vanwege de directe belastinginning een unieke positie, daarom wil het CDA zorgvuldig omgaan met waterschapsbelastingen.

3. Samenwerken voor veilig, voldoende en schoon water

Wetterskip Fryslân stelt zich duidelijk en zichtbaar op in de samenleving. De tijd dat het waterschap in de luwte kon werken is voorbij. Taken in het waterbeheer moeten zelfstandig worden opgepakt. Wetterskip Fryslân hoeft niet te concurreren met andere opgaven in het publieke domein, maar kan deze aanvullen.

Samenwerken

Samenwerking met belangrijke partners zoals gemeenten, provincie Fryslân, belangengroepen en kennisinstellingen is bepalend. Een constant zoeken naar synergie van doelen en innovatieve oplossingen. We kijken bijvoorbeeld ook naar onconventionele vormen van samenwerking, zolang de focus maar is gericht op de lange termijn. Het is niet of-of maar en-en.

Ieder gebied kent zijn eigen problematieken. Om de verbinding tussen deze gebieden goed te kunnen benaderen wil het CDA-kennis en kunde voor waterbeheer in het stedelijk gebied verstevigen.

Door het uitwisselen van kennis en het bieden van noodhulp bij rampen wordt de kennis van Wetterskip Fryslân internationaal ingezet.

Veilig water

Wetterskip Fryslân werkt aan veiligheid. We moeten ons, ondanks dat we in de veiligste delta ter wereld leven, bewust blijven dat grote delen van Fryslân onder het zeeniveau liggen.

Versterking van onze primaire waterkeringen heeft binnen de waterveiligheid de hoogste prioriteit. Uitgangspunt is het 'Deltaprogramma Waterveiligheid en het Hoogwater Beschermingsprogramma'. Veiligheid voor mensen en dieren die achter de dijk wonen en leven. Veilige dijken zijn daarnaast van groot belang voor de economie. Versterking hoeft niet altijd verhoging te betekenen. We kijken bijvoorbeeld ook naar innovatieve dijkconcepten.

Het CDA vindt dat bij de regionale waterkeringen de komende jaren het opvangen van de gevolgen van overstroming de focus moet hebben. De laatste jaren lag de nadruk op het voorkomen van overstromingen. Van alleen maar investeren in dijkverzwaringen naar een meer natuurlijke inrichting van het landschap. Water wordt daarin vastgehouden of kan overlopen, zonder dat dit grote gevolgen heeft.

Versterking van waterkeringen wordt uitgevoerd in combinatie met meer ruimte voor water. Het CDA ziet mogelijkheden om tegelijkertijd functies als wonen, recreatie, natuur en bedrijven in de gebieden te benutten. Het CDA wil bewoners optimaal betrekken bij de inrichting van hun gebied.

De afvoercapaciteit van de Friese boezem is kleiner dan de capaciteit van de gezamenlijke poldergemalen. Dit probleem leidt nu nog niet tot onveilige situaties doordat de poldergemalen bij langdurige regenval tijdelijk worden stopgezet. Toch moet er bijtijds een keuze worden gemaakt hoe de waterafvoer van de boezem geregeld moet worden.

Bij het uitvoeren van het oevers- en kadenprogramma wil het CDA de kaderrichtlijn 'Water- en inrichtingsmaatregelen' en het recreatief medegebruik volop benutten. Werk met werk maken. We stellen wel als voorwaarde dat iedere betrokken partij haar eigen financiële verantwoordelijkheid neemt.

Voldoende water

Het CDA zet zich in voor zorgvuldig gebruik van water door iedereen. Maatregelen om water vast te houden zijn nodig. Dat geldt ook voor het stimuleren van innovaties van watertoediening en hergebruiken van water om verspilling tegen te gaan. Belangrijk is een goed en robuust waterbeheer in landelijk en stedelijk gebied op basis van 'vasthouden, bergen en afvoeren'. Het vinden van meer ruimte voor waterberging is daarbij een opgave.

Het CDA vindt dat het recreatief medegebruik moet worden benut en gestimuleerd. Dit wordt in overleg met de belangenverenigingen (sportvissers, natuurorganisaties en recreatievaart) vastgelegd en uitgevoerd, zodat iedereen kan genieten van onze watergangen, meren en plassen.

Daar waar mogelijk werkt Wetterskip Fryslân mee aan het op peil houden van de drinkwatervoorziening en het beschermen van de drinkwatervoorraad in de ondergrond. Om de economische en ecologische waarde van de gronden in de kustgebieden te behouden, moeten we ons inzetten om de verzilting tegen te gaan. Verzilting neemt toe door de zeespiegelstijging en bodemdaling. De laatste jaren nemen de problemen door bodemdaling verder toe. De oorzaken hiervan zijn winning van delfstoffen (aardgas en zout) en de oxidatie van het veen. Bij het winnen van delfstoffen zal de veroorzaker de kosten van de gevolgen voor het waterbeheer, bijvoorbeeld vanwege noodzakelijke maatregelen voor het peilbeheer, moeten vergoeden. Overheidsinstantie 'Staatstoezicht op de Mijnen' maakt hierover afspraken en ziet er op toe dat de afspraken worden nageleefd.

Schoon water

Het CDA wil een gezond leef- en werkmilieu met voldoende biodiversiteit. Daarom zet ze zich in voor een verdere verbetering van de waterkwaliteit, met de nadruk op preventie. Wetterskip Fryslân zuivert daarvoor dagelijks het afvalwater van huishoudens en bedrijven in het beheergebied. Het doel is vooral om de kosten van het verwerken van afvalwater voor de inwoners beheersbaar te houden bij gelijkblijvende kwaliteit. Daarvoor werkt Wetterskip Fryslân samen met anderen aan innovatieve technieken. Duurzaamheid en doelmatigheid gaan hierbij hand in hand.

Het CDA zet in op gezuiverd en schoon water dat probleemloos kan worden gebruikt door agrarische bedrijven en industrie en voor recreatiedoeleinden. Het gezuiverde water van de rioolwaterzuiveringen is steeds schoner en constanter van kwaliteit. Het is daarom ook steeds beter geschikt als industriewater. Daarnaast zullen er oplossingen worden gezocht en toegepast om blauwalg en de E-coli bacterie te voorkomen, waarmee water geschikt blijft voor recreatiedoeleinden.

Nieuwe verontreinigingen

Uit onderzoek van het RIVM bij zorginstellingen, rioolwaterzuiveringen en het oppervlaktewater blijken er nieuwe verontreinigingen in het water aangetroffen te worden. Deze stoffen worden niet verwijderd of afgebroken. U moet hierbij denken aan resten van geneesmiddelen, microplastics en andere natuurvreemde stoffen.

Voor Wetterskip Fryslân is het zaak deze verontreinigingen te monitoren voor de wateren in Fryslân. Het CDA vindt dat Wetterskip Fryslân samen met gemeenten moet blijven onderzoeken of het aantal riool overstorten nog verder kan worden verminderd.

Vanwege de import en het gebruik van exoten in particuliere vijvers wordt het ecosysteem steeds meer verstoord. De water aan- en afvoer wordt door de exoten belemmerd en het recreatief gebruik van het oppervlaktewater wordt verstoord. Vroegtijdige signalering en aanpak is nodig om de gevolgschade te voorkomen en de kosten te beperken.

Paalrotproblematiek

De rol van Wetterskip Fryslân bij de paalrotproblematiek blijft beperkt tot het op peil houden van het water in de hoogwatercircuits rondom bebouwing.

Wij staan voor:

1. Het maximaal inzetten op innovatieve technieken bij dijkversterkingsplannen voor de primaire waterkeringen zoals ze voortvloeiën uit het nationale Hoogwater Beschermingsprogramma. Een dijkverzwaring moet bij voorkeur buitendijks worden uitgevoerd.
2. Herijking van de huidige reserveringszones achter de zeedijken door de provincie Fryslân. Inzet is om te komen tot een inperking tot de hoogst noodzakelijke reservering zodat lokale initiatieven niet belemmerd worden.
3. Het opnieuw beoordelen en zo nodig aanpassen van de gezamenlijke capaciteit van de IJsselmeer- & Waddenzee-uitwaterende gemalen en sluizen op basis van de nieuwe neerslagverwachtingen.
4. Het benutten van de Kaderrichtlijn Water-inrichtingsmaatregelen en recreatief medegebruik bij het programma voor de versterking van de regionale waterkeringen. Daarbij moet de noodzaak tot versterking versus de mogelijkheden van opvang van de gevolgen van overstromingen worden onderzocht.
5. Het zoveel mogelijk ontzien van goede landbouwgrond bij het ontwikkelen en uitvoeren van plannen voor waterbergingen.
6. Kosteneffectief, robuust, veerkrachtig, klimaatbestendig en ecologisch verantwoord ingerichte watersystemen.
7. Verder investeren in maatwerk bij het vasthouden van water in de hoger en lager gelegen gebieden.
8. Het beperken van de poepbacterie in open water door samen met provincie en gemeenten bootrecreanten en burgers voor te lichten.
9. Zeedijken en IJsselmeerdijk (onderhoudspaden) toegankelijk maken voor fietsers.
10. Medewerking aan het project 'Holwerd aan Zee'. De noodzakelijke kosten voor zee-defensie mogen niet voor rekening van het Wetterskip Fryslân komen.

11. Het voortzetten van de bestrijding van muskus- en beverratten met de nadruk op preventie.
12. Het up-to-date houden van de calamiteitenprogramma's en -scenario's voor waterveiligheid en wateroverlast door de verschillende overheden. Ook moet er regelmatig worden geoefend.
13. Het actief werken aan het waterbewustzijn door samen met gemeenten projecten te promoten. Denk hierbij aan het groener inrichten van tuinen (geen en/of minder tegels) zodat water wordt vastgehouden.
14. Het ontwikkelen van een bronaanpak in nationaal verband om nieuwe verontreinigingen, zoals medicijnresten en microplastics uit het oppervlaktewater te houden. Schakel kennisinstellingen in om hier onderzoek naar te doen.
15. Samen met gemeenten werken aan een betere afstemming en optimalisering tussen de riolering- en zuiveringstaak. Het verminderen van het aantal overstorten is daarbij een onderdeel.
16. Met de agrarische sector samenwerken om de emissies van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater te verminderen. Nieuwe heffingen zullen niet worden toegepast.
17. Het aanleggen van natuurlijk vriendelijke oevers. Deze leveren naast natuurontwikkeling een belangrijke bijdrage aan de verbetering van de waterkwaliteit en aan de uitvoering van de Kaderrichtlijn water.
18. Het stimuleren van terreinbeheerders en bewoners in stedelijk gebied om chemievrij onkruidbeheer toe te passen. Dit kunnen we bereiken door samen met de gemeenten hierover goede voorlichting te geven.
19. Aandacht voor tijdelijke opslag van water in de vorm van waterpleinen en waterberging bij de inrichting van stedelijk gebied. Ook kan er gedacht worden voor verlaagde aanleg van de straat.
20. Het beperken van gevolgschade door exoten door het ontwikkelen van een vroegtijdige aanpak. Er moet gewerkt worden aan bewustwording van dit probleem bij het grote publiek. Er moet een verbod komen op import en handel van exoten o.a. via tuincentra of dierenwinkels. Voorbeelden zijn de grote waternavel die voor verstopping van watergangen leidt of de zonnebaars die een bedreiging is voor inheemse populaties.
21. Het stimuleren van recreatief medegebruik zoals vismogelijkheden bij oeverwerkzaamheden of fietsmogelijkheden bij dijkversterkingen.

Kortom: Het CDA wil dat Wetterskip Fryslân blijft werken aan natuurlijk en ecologisch gezond water. Schoon grond- en oppervlaktewater is bovendien een duurzame bron voor de drinkwatervoorziening. De samenwerking met stad en dorp, natuur, bedrijfsleven, landbouw en recreatie blijft noodzakelijk.

4. Veenweide

Al jarenlang is de bodemproblematiek in het veenweidegebied onderwerp van gesprek en discussie. Betrokkenen in het gebied moeten duidelijkheid krijgen over welke maatregelen de overheden willen nemen en hoe nadelige gevolgen worden gecompenseerd. Leidend hierin zijn de vastgestelde Veenweidevisie (2015) van provincie Fryslân en de door het kabinet vastgestelde nieuwe belangrijke doelstellingen.

Het CDA onderschrijft de klimaatdoelstelling en streeft ernaar om de CO₂-emissie door veenoxidatie te verminderen. Duurzame ontwikkeling van het veenweidegebied moet *een* kwestie van maatwerk zijn, waarbij via een gebiedsgerichte aanpak keuzes kunnen worden gemaakt.

Wetterskip Fryslân is hier op basis van verantwoordelijkheden en kennis volwaardig partner van de provincie. De provincie stelt het kader, Wetterskip Fryslân heeft een adviserende en uitvoerende rol. Een financiële bijdrage vanuit Wetterskip Fryslân is hierbij passend en uitgangspunt. De omvang hiervan moet beperkt blijven om de waterschapslasten beheersbaar te houden.

Wij staan voor:

1. Behoud van de landbouwfunctie in het veenweidegebied.
2. Het credo "peil volgt functie" is en blijft leidend in het veenweidegebied.
3. Focussen op de zogenaamde 'kansrijke gebieden' in het veenweidegebied in relatie tot het doelmatig inzetten van middelen.
4. Het toepassen van een compensatieregeling bij onevenredige schade voor de agrarische sector.
5. Het onderzoeken van mogelijkheden van het vrijwillig verhogen van het waterpeil door boeren op eigen percelen. Hierdoor wordt de CO₂-uitstoot verminderd omdat de oxidatie van het veen langzamer verloopt. Ook kijken we naar vormen van beloning.
6. Het vaststellen van een definitief uitvoeringsbeleid in 2019. Dit baseren we op ervaringen en uitkomsten van de pilots in het veenweidegebied. Het beleid richt zich op een uitvoeringsprogramma 2020-2030.
7. Het beschikbaar stellen van geld voor de gevolgen van peilaanpassingen in het veenweidegebied.
8. Een actieve lobby richting landelijke en Europese overheden om draagvlak en financiële steun te krijgen voor het veenweidegebied.

5. Open en naar buiten

Het mensbeeld van het CDA is gericht op 'samen zijn'. Je leeft niet alleen. De bestuurder van het Wetterskip is daarom altijd vroegtijdig en actief in samenspraak met betrokkenen en de omgeving. De bestuurder heeft bij het invullen van de taak en de veranderingen, oog voor de verschillende maatschappelijke belangen. Communicatie naar inwoners, bedrijven en onderwijs over alles wat Wetterskip Fryslân doet of gaat doen is essentieel. Daarbij wordt de sociale media optimaal ingezet.

Actieve rol agrariërs

Om het stimuleren en faciliteren van eigen inzet kunnen agrariërs bijvoorbeeld met moderne monitoringstechnieken een actieve rol krijgen bij de verziltingsproblematiek langs de Waddenzee kust. Datzelfde is mogelijk bij het peilbeheer in het veenweidegebied.

Personeel en organisatie

Innovatie is nodig om het waterbeheer verder te verbeteren en betaalbaar te houden. Innovatie houdt Wetterskip Fryslân scherp en aantrekkelijk. Wetterskip Fryslân is daardoor voor (toekomstige) medewerkers een aantrekkelijke werkgever. Om zelfstandig haar kerntaken uit te voeren moet Wetterskip Fryslân blijven beschikken over voldoende gekwalificeerd personeel.

In de komende bestuursperiode moeten geen reorganisaties plaatsvinden. Aanpassingen in de organisatie kunnen alleen op logische momenten worden overwogen en uitgevoerd.

Waterschappen: een kijkje buiten de landsgrenzen

De waterschappen delen de eigen kennis en deskundigheid met andere landen om ook daar het waterbeheer op orde te krijgen. U kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan schoonwaterprojecten of dijkanaanleg in ontwikkelingslanden. Deze projecten worden financieel ondersteund door het Rijk. De waterschappen leren hiervan en vergroten daarnaast de eigen innovatiekracht. Voor de medewerkers is het een kans om op een andere manier nieuwe ideeën en ervaringen op te doen. Zo snijdt het mes aan twee kanten.

Wij staan voor:

1. Verdere ontwikkeling van 'shared services' met andere waterschappen, gemeenten en eventueel andere organisaties, waar dat de kwaliteit en efficiëntie van werken ten goede komt.
2. Kostenreductie en toename van de kwaliteit van de leefomgeving door de koppeling met andere projecten in de openbare ruimte; het zogenaamde 'werk met werk' maken.
3. Het aanbieden van opleidingen voor de watersector om het voorziene tekort aan technisch personeel het hoofd te bieden. Hier liggen kansen voor de Friese kennisinstellingen.

4. Het actief geven van voorlichting over het werk van Wetterskip Fryslân op de scholen in Fryslân. Wij willen dat er een programma wordt opgezet zodat alle basis- en middelbare schoolkinderen in Fryslân voorlichting krijgen. Het Woudagemaal en de daarbij behorende expositieruimte krijgt daarin een belangrijke rol.
5. Kennis en menskracht beschikbaar blijven stellen voor samenwerkingsprojecten elders in de wereld in het kader van de VN-doelstelling 'Genoeg en gezond water voor iedereen'.

Kortom, de bestuursstijl van Wetterskip Fryslân is open en naar buiten gericht.

Tot slot:

Het CDA vindt dat de voorbereiding van de Elfstedentocht op de schaats, waar mogelijk, op innovatieve wijze krachtig wordt ondersteund door Wetterskip Fryslân!